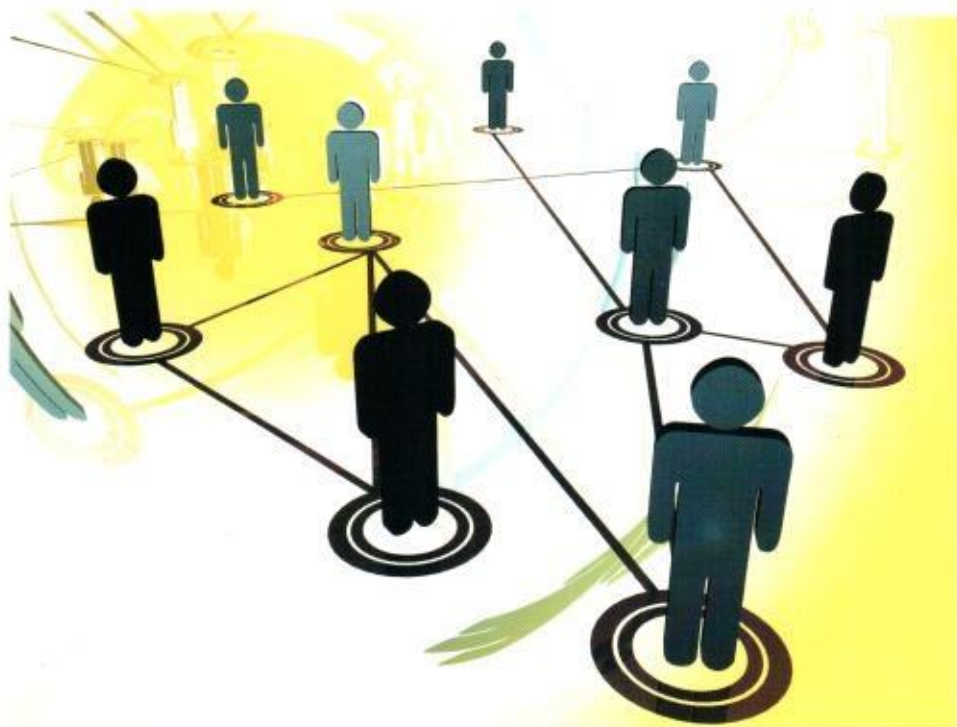

**PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA
im. PAPIEŻA JANA PAWŁA II W BIAŁEJ PODLASKIEJ
INSTYTUT EKONOMII I ZARZĄDZANIA**

RUCH GRANICZNY W KONTEKŚCIE ROZSZERZANIA UNII EUROPEJSKIEJ

**Pod redakcją
MIECZYSLAWA ADAMOWICZA I AGNIESZKI SIEDLECKIEJ**

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa
im. Papieża Jana Pawła II
w Białej Podlaskiej

RUCH GRANICZNY W KONTEKŚCIE ROZSZERZANIA UNII EUROPEJSKIEJ

pod redakcją
Mieczysława Adamowicza
Agnieszki Siedleckiej

Biała Podlaska 2008

Rada redakcyjna

Przewodniczący: prof. zw. dr hab. Mieczysław Adamowicz
dr hab. Krystyna Krzyżanowska
dr hab. Izabella Sikorska-Wolak
dr Halina Powęska

Recenzenci

dr hab. Izabella Sikorska-Wolak
dr Ewelina Dresler
dr Danuta Guzal-Dec
dr inż. Magdalena Zwolińska-Ligaj
dr Piotr Witkowski

Komitet redakcyjny

prof. zw. dr hab. Mieczysław Adamowicz
dr Agnieszka Siedlecka
mgr Joanna Żurakowska-Sawa

© Copyright by Wydawnictwo PWSZ
im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej

PWSZ im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej
Instytut Ekonomii i Zarządzania
ul. Sidorska 95/97, 21-500 Biała Podlaska
tel. (083) 344 99 05, fax (083) 342 65 61
e-mail: pwsz@pwsz.bialapodlaska.pl

ISBN 978-83-61044-68-0

Druk: „INTERGRAF”
ul. Warszawska 33, 21-560 Międzyrzec Podlaski

SPIS TREŚCI

WSTĘP	7
-------------	---

CZĘŚĆ I PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ I JEJ RÓŻNE FORMY NA RZECZ WSPÓLPRACY TRANSGRANICZNEJ

Magdalena Zwolińska-Ligaj, Danuta Guzał-Dec <i>PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ NA OBSZARACH WIEJSKICH WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO – WYBRANE ASPEKTY ANALIZY ILOŚCIOWEJ</i>	11
Marek Dresler <i>DZIAŁANIA DOSTOSOWAWCZE MAŁYCH I ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORSTW PODEJMUJĄCYCH WSPÓLPRACĘ TRANSGRANICZNĄ NA PRZYKŁADZIE POWIATU BIAŁSKIEGO</i>	23
Tadeusz Kucharuk <i>WYBRANE ASPEKTY BLOKADY STREF UPRIWILEJOWANYCH (WOC, SSE) W REGIONIE BIAŁEJ PODLASKIEJ I TERESPOŁA</i>	33
Magdalena Hodun <i>SPECJALNE STREFY EKONOMICZNE CZYNNIKIEM ROZWOJU REGIONÓW W POLSCE</i>	41

CZĘŚĆ II PROBLEMATYKA FUNKCJONOWANIA GRANIC GOSPODARCZYCH ZINTEGROWANEJ EUROPY

Krystyna Gomółka <i>CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMYTU NA GRANICY POLSKO- ROSYJSKIEJ PO WSTĄPIENIU POLSKI DO UNII EUROPEJSKIEJ NA PRZYKŁADZIE WYBRANYCH MIEJSCOWOŚCI PRZYGRANICZNYCH</i>	51
Halina Powęska <i>STRUKTURA TOWAROWA I ZASIĘG PRZESTRZENNY HANDLU PRZYGRANICZNEGO MIĘDZY POLSKĄ I BIALORUSIĄ NA POCZĄTKU XXI WIEKU</i>	63

Leszek Sidorowicz <i>KOMUNIKACYJNE UWARUNKOWANIA OBSŁUGI GRANICZNEGO RUCHU TOWARÓW PRZEZ WSCHODNIĄ GRANICĘ POLSKI - WYBRANE ASPEKTY</i>	71
Liliana Agnieszka Białach <i>REALIZACJA OCHRONY ZEWNĘTRZNEJ GRANICY UNII EUROPEJSKIEJ PRZEZ POLSKĄ SŁUŻBĘ CELNĄ NA PRZYKŁADZIE IZBY CELNEJ W BIAŁEJ PODLASKIEJ</i>	85
Anna Busłowska <i>INFRASTRUKTURA TRANSPORTOWA W WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM W KONTEKŚCIE RUCHU GRANICZNEGO - STAN I GŁÓWNE KIERUNKI ROZWOJU</i>	95
Mariusz Pyra <i>ROZWÓJ INTERMODALNYCH ŁAŃCUCHÓW TRANSPORTOWYCH W ZINTEGROWANEJ EUROPIE</i>	105

CZĘŚĆ III
ZADANIA I FUNKCJE ADMINISTRACJI
W KONTEKŚCIE WEJŚCIA DO STREFY SCHANGEN

Aleksander Maksimczuk, Adam Ejsmont <i>UNORMOWANIA SCHENGEN A EUROPEJSKA POLITYKA SĄSIEDZTWA (NA PRZYKŁADZIE POLSKIEJ GRANICY WSCHODNIEJ)</i>	119
Witold Lorek <i>PRAWNE UGRUNTOWANIE SYSTEMU INFORMACYJNEGO SCHENGEN W POLSCE</i>	135
Ewa Matejko <i>WARUNKI FUNKCJONOWANIA PRZEJŚĆ GRANICZNYCH NA ZEWNĘTRZNEJ GRANICY UNII EUROPEJSKIEJ W POLSCE W KONTEKŚCIE WEJŚCIA DO STREFY SCHENGEN</i>	143
Piotr Witkowski <i>ROZSZERZENIE UKŁADU Z SCHENGEN A PERSPEKTYWY POLSKO-BIAŁORUSKIEJ WSPÓŁPRACY GOSPODARCZEJ</i>	159

CZĘŚĆ IV
SAMORZĄDY TERYTORIALNE I ICH ROLA
W ROZWOJU WSPÓŁPRACY TRANSGRANICZNEJ

Mieczysław Adamowicz <i>WSPÓŁPRACA TERYTORIALNA JAKO ELEMENT</i> <i>EUROPEJSKIEJ POLITYKI REGIONALNEJ</i>	171
Danuta Guzał-Dec <i>WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA (TWINNING) SAMORZĄDÓW GMIN</i> <i>WIEJSKICH NA PRZYKŁADZIE WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO</i>	191
Agnieszka Siedlecka, Joanna Żurakowska-Sawa <i>WITRYNA INTERNETOWA GMIN PRZYGRANICZNYCH</i> <i>JAKO ELEMENT WSPÓŁPRACY TRANSGRANICZNEJ</i>	201
Agnieszka Smarzewska <i>CHARAKTERYSTYKA WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO W KONTEKŚCIE</i> <i>ROZWOJU ZRÓWNOWAŻONEGO A PROGRAM SĄSIEDZTWA</i> <i>POLSKA-BIAŁORUŚ-UKRAINA (INTERREG III A)</i>	209
Agnieszka Cyburt <i>WSPÓŁPRACA TRANSGRANICZNA SAMORZĄDÓW TERYTORIALNYCH</i> <i>WSCHODNIEJ POLSKI NA PRZYKŁADZIE GMINY SŁAWATYCZE</i>	221

CZĘŚĆ V
PRAWNE ASPEKTY WSPÓŁPRACY TRANSGRANICZNEJ

Katarzyna Litwin <i>OCHRONA PRAW WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ</i> <i>W PRAWIE CELNYM UKRAINY</i>	233
Aneta Chrząszcz <i>SPECYFIKA PRACY W SŁUŻBIE CYWILNEJ</i> <i>- WYBRANE ASPEKTY PRAWNE</i>	241
Patrycja Hołownia <i>PRAWNE ASPEKTY TWORZENIA I FUNKCJONOWANIA</i> <i>SPECJALNYCH STREF EKONOMICZNYCH</i>	255
Nota o autorach	265

WSTĘP

Współpraca transgraniczna jest swoistą platformą wpływającą na powstawanie i kontakt, a także tworzenie swoistych powiązań pomiędzy kooperującymi ze sobą podmiotami gospodarczymi. Zarówno podmiotami zajmującymi się wymianą towarów i usług, jak również własności intelektualnej a także jednostek obsługujących sfery budżetowe realizujące usługi względem społeczności lokalnych. Przebieg tej kooperacji uwarunkowany jest zaangażowaniem i szeroko pojętą aktywnością regionów, a także innych jednostek społeczno-gospodarczych działających na szczeblu regionalnym oraz lokalnym.

Stopień tej współpracy uzależniony jest od szeregu różnorodnych czynników zarówno w skali makro jak i mikro. Wśród nich wymienić należy takie jak infrastruktura: połączenia drogowe, telekomunikacyjne czy informatyczne oraz sprzyjająca polityka ekonomiczna.

Wejście Polski do Unii Europejskiej i funkcjonowanie w niej od 2004 roku otworzyło szeroko bramy rozwoju między innymi w obszarze współpracy transgranicznej.

Tendencja do jednoczenia gospodarek państw europejskich w oparciu o fundamentalne zasady integracji międzynarodowej ma zdecydowany wpływ na tempo i charakter zmian zachodzących w wymianie międzynarodowej. Potwierdzeniem tej tezy były wyniki I konferencji zorganizowanej przez Instytut Ekonomii i Zarządzania PWSZ im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej, która odbyła się 24-25 maja 2007 roku. Zachęciło to nas do podjęcia próby kontynuowania badań i prezentacji tej problematyki w szerszej skali, przy współpracy z innymi ośrodkami w kraju.

Problemy i zagadnienia będące przedmiotem dyskusji w trakcie konferencji stały się czynnikiem sprawczym do powstania niniejszej monografii.

Publikacja, którą oddajemy do rąk Czytelników, składa się z następujących części:

1. Przedsiębiorczość i jej różne formy na rzecz współpracy transgranicznej.
2. Problematyka funkcjonowania granic gospodarczych zintegrowanej Europy.
3. Zadania i funkcje administracji w kontekście wejścia do strefy Schengen.
4. Samorządy terytorialne i ich rola w rozwoju współpracy transgranicznej.
5. Prawne aspekty współpracy transgranicznej.

Proces integracji i współpracy transgranicznej związany jest z przedsiębiorstwami i przedsiębiorczością na obszarach objętych współpracą. Zagad-

nienia te stały się przedmiotem pierwszej części książki, artykuły w niej zawarte koncentrują się na ich funkcjonowaniu, możliwościach rozwojowych umożliwiających ich rozkwit.

Kolejnym niezwykle istotnym aspektem zarówno w odniesieniu do rozwoju współpracy transgranicznej jak również i rozwoju przedsiębiorstw jest funkcjonowanie granic. Granic zarówno w obszarze wewnątrz unijnym jak też i poza UE. Rozdział II poświęcony jest nie tylko samemu funkcjonowaniu granic ale również kwestiom transportowym w sposób pośredni powiązanym z omawianą problematyką.

Przystąpienie Polski do struktury Unii Europejskiej związane jest z przestrzeganiem wymogów z tego wynikających. Jednym z nich było wejście Polski do strefy Schengen, które nastąpiło 1 grudnia 2007 roku. Sytuacja ta stworzyła nowe uwarunkowania w funkcjonowaniu podmiotów gospodarczych oraz w samym aspekcie działania granic państwowych. Zagadnienia te stały się przedmiotem rozważań autorów artykułów zawartych w trzeciej części publikacji.

Rozwój współpracy transgranicznej może być w pewnych aspektach aktywowany i wspierany przez działalność samorządów terytorialnych. Jednostki te stały się przedmiotem analiz przez kolejnych autorów i znalazły się w czwartym rozdziale publikacji. Analizowano w nich między innymi współpracę transgraniczną wybranych gmin, ich potencjał informatyczny oraz inne istotne zagadnienia.

Ostatni rozdział publikacji poświęcony został aspektom prawnym związanym ze współpracą transgraniczną. Autorzy skoncentrowali się między innymi na funkcjonowaniu i tworzeniu specjalnych stref ekonomicznych, oraz pracy w służbie cywilnej.

Organizatorzy konferencji, a zarazem inicjatorzy wydawnictwa zamierzają nie ustawać w swoich działaniach aby problematyka współpracy transgranicznej była jednym z obszarów tematycznych analizowanych i badanych w Instytucie Ekonomii i Zarządzania Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej.

Jednocześnie chcielibyśmy serdecznie podziękować dr hab. prof. Annie Rogut oraz prof. dr hab. Bogdanowi Piaseckiemu za pomoc i wsparcie w organizacji konferencji. Dziękujemy również recenzentom, komitetowi organizacyjnemu konferencji oraz mgr Joannie Żurakowskiej-Sawa za redakcyjne opracowanie publikacji.

prof. dr hab. Mieczysław Adamowicz
dr Agnieszka Siedlecka